

Ons pedagogisch handelen peutergroep De Peppel

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Peutergroep De Peppel is een nieuwe peutergroep die i in september 2018 in het schoolgebouw van basisschool De Peppel. Gedurende het startjaar zal de clustermanager samen met de pedagogisch medewerkers en de oudercommissie dit document verder aanvullen met praktijkvoorbeelden.

September 2018

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Nieuwe kinderen mogen altijd voor de start een keertje komen kennismaken en oefenen in een wemoment dat tussen ouders en pedagogisch medewerkers wordt afgesproken.
- We noemen de namen van alle kinderen tijdens een liedje ("Goedemorgen"). Zo maken we duidelijk dat elk kind gezien is en welkom is.
- Tijdens verzorgmomenten geven we kinderen extra aandacht door samen te kletsen, liedjes te zingen of aan te wijzen waar bijvoorbeeld hun neusje zit.
- We noemen altijd eerst de naam van een kind zodat het weet dat wij tegen hen praten of hen een vraag stellen.
- We leggen uit waar we mee bezig zijn. We praten op een rustige en vriendelijke toon tegen de kinderen en luisteren naar wat ze te vertellen hebben.
- We stimuleren kinderen door ze aan te moedigen dingen te proberen en ze steun te laten ervaren in het leren. Zoals: 'probeer het maar' of 'ik denk dat jij dat kan'.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huilt of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Als een kind pijn heeft mag het dat laten merken. We troosten het: 'je hebt pijn hè, ik zie het, dat is vervelend, kom maar, dan doe ik er een pleister op.' En als het kind moet huilen mag het op schoot als hij of zij dat wil.
- In de kring hebben we voor alle kinderen even aandacht 'Jij hebt mooie nieuwe schoenen', of 'Vertel eens, waar ben je gisteren geweest'.
- Kinderen willen graag van alles vertellen. We laten ze uitpraten en hebben aandacht voor hun verhaal.
- Wanneer wij zien dat een kind iets spannend vindt of verlegen is moedigen wij het aan en steunen wij het kind door bijvoorbeeld te zeggen: 'ik denk dat jij dat heel goed kan' of 'ik zie dat jij het spannend vindt, laten we het samen even proberen'.
- Wanneer wij een activiteit aanbieden geven wij kinderen zelf de keuze of zij mee willen doen eerst even willen kijken. Gedurende de activiteit proberen we de kinderen extra uit te dagen door wel mee te doen door bijvoorbeeld enthousiast te zeggen; 'moet je dit eens zien!' of 'wil je het ook even proberen samen met mij?'

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- We laten kinderen meehelpen met activiteiten en taken wanneer zij dit willen, bijvoorbeeld met de bekers op tafel zetten voor het drinken of plakspullen pakken voor een activiteit.
- We laten kinderen bij de start van een thema zelf meedenken wat er allemaal op de thema tafel kan.
- De kinderen mogen zelf bepaald speelgoed en spelletjes uit de kast pakken. Sommige dingen moeten ze vragen. Niet al het speelgoed / materiaal is geschikt om op kind hoogte op te bergen. Maar kinderen mogen heel veel zelf kiezen waar ze mee willen spelen of wat ze willen doen.
- Als een kind iets niet lukt, stimuleren we hem of haar om het zelf te proberen. En we nemen de tijd, zodat het kind ook echt kan proberen en ervaren hoe leuk het is als dan opeens iets wél lukt door het gewoon te doen.
- We laten kinderen zo veel mogelijk zelf ontdekken wat ze kunnen en durven door ze zelfstandig te laten klimmen op een klimrek. Natuurlijk blijven we in de buurt voor de veiligheid, maar we zetten een kind er niet bovenop. Het is belangrijk dat hij of zij zelf naar boven kan klimmen. Als hij of zij er niet meer af durft, wat natuurlijk wel eens gebeurt, helpen we hem of haar door aanwijzingen te geven. “Kijk, doe dát been maar naar beneden, ietsje verder nog, ja, nu staat je voet op het trapje, voel je wel? Nu kun je er zelf af...”, en wachten zolang mogelijk met het overnemen. En meestal lukt het een kind dan toch zelf.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- We stimuleren kinderen om samen te leren spelen door hun te wijzen op signalen van elkaar of een ouder kind een jonger kind te laten helpen. Bijvoorbeeld: 'Sep, ik zie dat Pien ook met de bal wil spelen. Misschien kunnen jullie samen overrollen'. Of: 'Thijn jij kunt al goed zelf de rits dicht doen, wil jij Linde even helpen om haar jas dicht te doen?'
- Af en toe bieden we kinderen activiteiten buiten de peutergroep aan. Dit kunnen verschillende activiteiten zijn: naar de speeltuin of een boodschap doen in de supermarkt. Regelmatig gaan we naar het Heuepark. Kinderen vinden het heerlijk om hier te spelen.
- We werken met de Uk & Puk methode om de kinderen een goed voorschools aanbod te bieden en uitdagende activiteiten en thema's aan te bieden.
- Vaak gaan we naar buiten, op zoek naar kenmerken van de seizoenen. Bijvoorbeeld blaadjes zoeken in de herfst, en in de lente kijken we naar de plantjes die voorzichtig boven de grond uit komen.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We werken met kaartjes met pictogrammen die staan voor dagelijkse gebeurtenissen (brengen, fruit eten, verschonen/naar de wc, spelen etc.). Deze pictogrammen hangen duidelijk zichtbaar op de groep. We vestigen er vaak de aandacht op. Zo kunnen kinderen zien wat er komen gaat.
- Als we naar buiten gaan vertellen we dat. We hangen alle jassen over de stoelen en dan weten de kinderen 'als we de jas aan hebben gaan we naar buiten'.
- verjaardagsfeestjes vieren we op de groep samen met de ouders als dit kan. We zingen liedjes met de kinderen en maken een mooie feesthoed voor de jarige. We geven alle aandacht samen even aan de jarige zodat hij/zij zich echt gezien voelt.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Als we op de groep spelen en we verdelen de kinderen in groepjes, dan mogen vriendjes en vriendinnetjes meestal met elkaar spelen. Ze mogen ook naast elkaar aan tafel zitten.
- Soms zetten we juist bewust kinderen naast elkaar die elkaar nog niet zo goed kennen. Dan helpen we ze als het nodig is met contact maken.
- Sommige kinderen spelen graag even alleen, voor zichzelf. Dat mag ook. We vinden het niet nodig kinderen te 'dwingen' met elkaar te spelen.
- We vragen kinderen elkaar te helpen.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- Wanneer wij een thema hebben gericht op de seizoenen gaan we naar het bijgelegen park om de natuur echt te ervaren. Zo laten we in de lente de opkomende bloemen zien of laten we in de herfst de blaadjes op de grond zien. We gebruiken natuurlijke materialen ook om mee te knutselen zoals een stok als trommelstokje of de blaadjes van de boom op een vel plakken om een echte boom te maken.
- We hebben huisregels voor de locatie die wij ook spelenderwijs met kinderen bespreken zoals niet rennen binnen en niet alleen naar buiten.
- Wanneer de kinderen een conflict hebben bespreken we dit samen met hen. We benoemen het concrete gedrag wat we zien en welke emotie er bij hoort. Daarna kijken we samen naar een oplossing en laten we kinderen meedenken. Bijvoorbeeld: 'Jaap, ik zie dat je de auto van Luuk hebt afgepakt, daar is Luuk erg verdrietig om. Wil jij ook met die auto spelen? Hoe kunnen we dit oplossen?'

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Er vindt een warme overdracht plaats naar de basisschool en de bso door de medewerkers wanneer er bijzonderheden zijn. Ouders worden hiervan vooraf op de hoogte gesteld.
- We organiseren af en toe activiteiten waar de ouders bij kunnen zijn. Zo krijgen zij een indruk van datgene wat wij met de kinderen ondernemen.
- Als we uitstapjes ondernemen vragen we de ouders daarbij aanwezig te zijn. De kinderen vinden het erg leuk om de ouders ook op de speelzaal te zien.
- We werken met de thema berichten op het Ouderportaal, zodat ouders de thema's waarmee we op de speelzaal bezig zijn, thuis kunnen verdiepen.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hierop gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- De kinderen kunnen niet zonder ons de speelplaats af. Als we naar het park gaan zijn we er altijd bij.
- We leren de kinderen dat zij voorzichtig moeten zijn met spullen waarmee ze andere kinderen onbedoeld pijn kunnen doen.
- De kinderen mogen stoeien en rennen als we de ruimte daarvoor hebben. Dat doen we niet in de groepsruimten, maar buiten of in de speelzaal.
- Achterwacht
In situaties dat er op onze peutergroep heel weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is er altijd iemand in de school aanwezig die we kunnen roepen bij calamiteiten, omdat de tijd die de peutergroep open is onder schooltijd valt.
- Vierogenprincipe
Dit principe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Dit houdt in dat we ervoor zorgen dat pedagogisch medewerkers in een groep altijd gezien of gehoord kunnen worden. In onze peutergroepen realiseren we dit op de volgende manier:
Bij De Peppel laten we de deur van de groepsruimte open waardoor er zicht is op de groepsruimte. Aan de buitenkant van het lokaal zitten ook grote ramen waardoor men naar binnen kan kijken. Pedagogisch medewerkers zijn nooit lang alleen met de kinderen en bij toiletbezoek van de kinderen staat de deur bij de toiletten altijd open. Er kunnen altijd leerkrachten, conciërge of de directeur van de basisschool binnenlopen. De uitwerking van het vierogenprincipe en de maatregelen die we hierbij nemen worden besproken met de oudercommissie.